

Asia: VN/15033/2026

Asetusluonnos rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1. Yleiset kommentit ehdotuksesta

.

THL kiittää mahdollisuudesta lausua ja lausuu kunnioittavasti ensinnäkin, että sovittelun järjestämisvastuun siirtymisen takia myös asetustekstin päivitystarve on ilmeinen ja muutokset vaikuttavat loogisilta.

2. Kommentit neuvottelukuntaa koskevasta ehdotuksesta

.

Neuvottelukunta on nykyisessä organisaatoranteessa ollut tarpeellinen. Sovittelu yhdistää monia hallinnonaloja, ja neuvottelukunta on mahdollistanut selkeän ja aina valmiina olevan rakenteen esimerkiksi erilaisten kannanottojen tekemisestä varten. Sovittelun keskushallinnon siirtyessä Oikeuspalveluvirastoon on kuitenkin näköpiirissä, että neuvottelukunnan rooli vähenee, koska osana Oikeuspalveluviraston sovittelutoimintoa siihen kytkettäneen sellaista kehittämisryhmyöskentelyä, jonka avulla voidaan pitkälti huolehtia niistä tehtävistä myös sidosryhmät huomioiden, jotka olisivat muutoin neuvottelukunnan olemassaolon perusteluina. Joten näyttää siltä, että neuvottelukunta toisi mukanaan päällekkäistä työtä ja hallintoa. Tästä syystä neuvottelukunnan tarve ja tehtävä ovat tässä vaiheessa epävarmoja, mikä puoltaa lain sanamuotoa, jonka mukaan neuvottelukunta voidaan asettaa, jos sille ilmenee tarvetta.

Mitä itse asetustekstiin ja sen muutoksiin tulee, sitä tilannetta silmälläpitäen, että neuvottelukunnalle nähtäisiinkin tarvetta, voisi olla paikallaan jättää asetukseen joitakin sen toiminnan järjestämistä varten tarkoitettuja normeja, jotka voivat olla tosin varsin yleisluonteisia toiminnan joustavuuden varmistamiseksi. Ellei näin tehdä, lienee syytä poistaa sovittelulain puolelta (6§) nämä viittaukset asetukseen.

3. Kommentit muista ehdotuksista

.

Muiltakin osin asetustekstissä olisi joitakin muutostarpeita, mutta koska ne eivät ole nyt olleet lakimuutostyön kohteina, emme lausu niistä tässä yhteydessä enempää. THL kuitenkin pitää tärkeänä huomauttaa, että rahanjaon kriteerit sovittelutoimistoille eivät vastaa kaikkien palveluntuottajien tarpeita, vaan olisi syytä valmistella siirtymää kohti harkinnanvaraista, kokonaan hakemuspohjaista rahanjakomallia.

Elonheimo Henrik